

2015

**ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ:
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΔΑΣ

ΣΟΦΙΑ ΚΙΒΡΑΚΙΔΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	2
<u>ΜΕΡΟΣ I</u>	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΕ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΟΣΜΟ	3
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΕ & ΕΛΛΑΔΑΣ	3
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	5
ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	10
<u>ΜΕΡΟΣ II</u>	
ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	12
<u>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	15
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ</u>	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I	16
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II	17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III	22

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελληνική Αναπτυξιακή πολιτική σε συνδυασμό με την Κοινή Αγροτική Πολιτική των κρατών μελών της ΕΕ έχει ως πρωταρχικό σκοπό την παραγωγή ανταγωνιστικών αγροτικών προϊόντων με γνώμονα την ανάπτυξη του κλάδου αυτού και προώθηση της εξαγωγικής δραστηριότητας. Η πολιτική εξωστρέφειας και η αύξηση των μεριδίων συμμετοχής των ελληνικών αγροτικών προϊόντων στην Διεθνή αγορά αποτελούν μια από τις βασικότερες πηγές ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας.

Τόσο στο ευρωπαϊκό όσο και στο παγκόσμιο φυσικό περιβάλλον υπάρχει μια ποικιλομορφία και ένα ευρύ φάσμα αγαθών, τροφίμων και γεωργικών προϊόντων τα οποία διατίθενται είτε για ανθρώπινη κατανάλωση είτε για ζωοτροφές. Η ποικιλομορφία αυτή μεταξύ των αγροτικών εκμεταλλεύσεων κάθε χώρας αντανακλάται ή ακόμα καλύτερα αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι της πολιτισμικής ταυτότητας του κάθε κράτους ξεχωριστά.

Ο ελληνικός αγροτικός τομέας και η συνεισφορά του στην εξαγωγική δραστηριότητα της χώρας διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ελληνική οικονομία. Η τάση μεγέθυνσης του όμως, σε αντίθεση με την αυξανόμενη πορεία των ελληνικών εξαγωγών, εξακολουθεί να είναι περιορισμένη. Παρόλη τη σταδιακή αύξηση των εξαγωγών, το ποσοστό των ελληνικών εισαγωγών, με προμηθευτή τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου, παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

Το ελλειμματικό λοιπόν εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας στον αγροτικό κλάδο τα τελευταία χρόνια και η θέση της στο χάρτη των διεθνών εξαγωγικών προϊόντων γεννά άμεσα την ανάγκη προσαρμογής της ελληνικής εγχώριας παραγωγής στα καινούργια διεθνή καταναλωτικά και αγροδιατροφικά πρότυπα.

Η εκπονηθείσα μελέτη αφορά συνολικά 132 εξαγωγίμα γεωργικά τρόφιμα και προϊόντα (ComtradeDatabase - 3 digits SITC), με έμφαση στα εξήντα πρώτα (κατά φθίνουσα σειρά της εμπορικής τους αξίας) χωρίς παράλληλα αυτό να σημαίνει ότι τα υπόλοιπα θεωρούνται υποδεέστερα. Σκοπός είναι πρώτον, η διαπίστωση της εξειδίκευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εξαγωγή των προαναφερθέντων προϊόντων και κατά πόσο η ελληνική παραγωγή είναι προσανατολισμένη στις τάσεις της παγκόσμιας ζήτησης. Δεύτερον, η πρόταξη μέτρων πολιτικής η οποία θα βοηθήσει στην επαναοριοθέτηση της παραγωγής και στην απάλυνση του φόρου επί των κερδών του 26% που θα εφαρμοστεί από το 2017.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΕ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΟΣΜΟ

Η μελέτη της διαμόρφωσης της παγκόσμιας ζήτησης σε σχέση με την ελληνική βασίζεται στον προσδιορισμό των εξαγόμενων προϊόντων τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Ελλάδας με αποδέκτη τις χώρες του υπόλοιπου κόσμου. Ο πρώτος εξαγωγέας αγαθών που κατέχει πρωταρχική θέση στην παγκόσμια αγορά είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΕ με βάση τη σύνθεση του διεθνούς εμπορίου και την ανταγωνιστικότητα μεταξύ των κρατών-μελών της για καλύτερη προώθηση και αύξηση των εξαγόμενων προϊόντων τους αντιπροσωπεύει περίπου το ένα έκτο των παγκόσμιων εμπορικών συναλλαγών.

Το 2013 το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών της ΕΕ_28 (εισαγωγές και εξαγωγές) με τον υπόλοιπο κόσμο ανέρχεται στα 3.419 δις ευρώ. Ενώ οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 54 εκατ. σε σχέση με το 2012, σημειώνοντας ρεκόρ εξαγωγών, οι εισαγωγές της μειώθηκαν κατά 116,2 εκατ. ευρώ.

Παρόλο τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες εκείνης της περιόδου, την υποχώρηση του ρυθμού ανόδου του παγκόσμιου ΑΕΠ, την οικονομική ύφεση καθώς και την έλλειψη εμπιστοσύνης κυρίως στη Ζώνη του Ευρώ, το εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ_28 τη χρονιά του 2013 ήταν πλεονασματικό. Η Ευρωζώνη φαινόταν πώς άρχιζε να ανακάμπτει από την ύφεση της προηγούμενης χρονιάς με αποτέλεσμα οι εξαγωγές της να μπαίνουν σε τροχιά ανόδου, υπερβαίνοντας το ποσοστό των εισαγωγών της.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, παρά το μη ευνοϊκό από πλευράς ζήτησης εξωτερικό περιβάλλον, την υποχώρηση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων αλλά και τους περιορισμούς ρευστότητας που αντιμετώπιζαν οι επιχειρήσεις την χρονική περίοδο 2012-2013, το εμπορικό της ισοζύγιο παρουσίαζε μια βελτίωση. Οι εξαγωγές στο σύνολό τους το 2013 αυξήθηκαν κατά 2,5% σε σχέση με το 2012, ενώ οι εισαγωγές της συνέχισαν να υποχωρούν στο -7,1% από 13,8% το 2012. (Τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία προέρχονται από την Eurostat).

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΕ & ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ε.Ε και οι εμπορικές της συναλλαγές διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση της παγκόσμιας οικονομίας και του διεθνούς εμπορίου. Δεδομένου τη σπουδαιότητα αυτού του θέματος δόθηκε ιδιαίτερα έμφαση στις εξαγωγικές επιδόσεις τόσο της ΕΕ όσο και της Ελλάδας σ' έναν από τους βασικότερους παραγωγικούς κλάδους, στον κλάδο των τροφίμων και γεωργικών προϊόντων.

Η εικόνα στην κατάταξη των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων της ΕΕ, μέσα από την ανάλυση των συναλλαγών αυτής της κατηγορίας (βλ. Διάγραμμα 1–Παράρτημα Ι) επιβεβαιώνεται η παγκόσμια ζήτηση για αυτά τα αγροτικά τρόφιμα και προϊόντα

αυξήθηκε από 70,377 δις ευρώ το 2012 σε 76,813 δις ευρώ το 2013 σε σχέση με τις εισαγωγές της οι οποίες αυξήθηκαν μεν, αλλά με βραδύτερο ρυθμό ανάπτυξης, (κατά 1.956 περίπου εκατ. ευρώ). Γεγονός το οποίο συνδέεται τόσο με την διαφορετική ανακατανομή των εξαγωγών στο πλαίσιο της ΕΕ όσο και με τις πολιτικές και οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν εκείνες τις χρονιές σε κάθε χώρα-μέλος της.

Αναφορικά με τις επιδόσεις της Ελλάδας στην Ευρωζώνη αλλά και παγκοσμίως, ένα από τα βασικότερα μειονεκτήματα της χώρας αποτελεί η διαχρονική μειωμένη διεθνής ανταγωνιστικότητά της. Μια χώρα κατ' εξοχήν αγροτική και με σοβαρά συγκριτικά πλεονεκτήματα στον πρωτογενή τομέα, είναι ελλειμματική στις συναλλαγές της με τις ανεπτυγμένες χώρες. Αν και οι εξαγωγές της προς όλες τις άλλες χώρες του κόσμου σημείωσαν αύξηση σε σχέση με το 2012 (κατά 1.163 δις ευρώ το 2013), δεν κατάφεραν να επικαλύψουν το ποσοστό αύξησης των εισαγόμενων προϊόντων με αποτέλεσμα το εμπορικό της ισοζύγιο (αν και ελάχιστα βελτιωμένο) να παραμένει ελλειμματικό (βλ. Διάγραμμα 2 – Παράρτημα Ι).

Μολονότι ο αγροτικός τομέας της Ελλάδας βασίζεται κυρίως στην παραγωγή γεωργικών τροφίμων και προϊόντων, το μεγαλύτερο πλήγμα στο εμπορικό αγροτικό της ισοζύγιο είναι όχι μόνο τα κτηνοτροφικά προϊόντα και παρασκευάσματα αυτών αλλά και τα προϊόντα στα οποία εξειδικεύεται, όπως ιχθυοκαλλιέργειες και οπωροκηπευτικά. Ακόμη, σημαντικές ανάγκες της χώρας για μαλακό σιτάρι, ζάχαρη και όσπρια καλύπτονται από τις εισαγωγές (βλ. Πίνακας 1- Παράρτημα ΙΙ).

Η χαρακτηριστική λοιπόν ένδειξη του παράδοξου των παγκόσμιων συναλλαγών της Ελλάδας φανερώνεται και από τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα που παρουσιάζει η χώρα μας στα παραδοσιακά της προϊόντα. Στα περισσότερα λαχανικά (ντομάτες, πατάτες, μαρούλια-σπαράγγια, λάχανα, καρότα, σκόρδα, κρεμμύδια, κ.τ.λ.), σε ορισμένα φρούτα (μήλα, αχλάδια, πεπόνια, καρπούζια, κεράσια, αποξηραμένα φρούτα, κ.τ.λ.), επεξεργασμένα λαχανικά, ξηρούς καρπούς (αμύγδαλα, φουντούκια κ.λπ.), χυμούς φρούτων, κ.τ.λ, η χώρα μας είναι εντονότατα ελλειμματική.

Το πλέον παράδοξο είναι ότι ενώ οι συνθήκες για την ελληνική εξαγωγική δραστηριότητα, σε περίοδο ύφεσης, δεν είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές, κάποιες ελληνικές επιχειρήσεις κατάφεραν να εισέρθουν στην διεθνή αγορά, επιβεβαιώνοντας τη δυναμική ορισμένων εξωστρεφών κλάδων της ελληνικής οικονομίας. Η διατήρηση του θετικού ρυθμού ανόδου των ελληνικών εξαγωγών οφείλεται στην προσπάθεια αυτών να αντισταθμίσουν το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον της Ελληνικής αγοράς με νέες περιβαλλοντικές συνθήκες σε ώριμες αλλά και αναδυόμενες αγορές.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Από τα στατιστικά στοιχεία, τα οποία συγκεντρώθηκαν από τη διεθνή βάση δεδομένων της Comtrade για την σύγκριση της παγκόσμιας ζήτησης σε σχέση με την ελληνική ή με άλλα λόγια στο πώς διαμορφώνονται οι εξαγωγές της ΕΕ προς τον υπόλοιπο κόσμο σε σχέση με τις παγκόσμιες εισαγωγές της Ελλάδας, **γίνεται αντιληπτό ότι στις πρώτες κατηγορίες αγαθών και προϊόντων η ΕΕ εξάγει τα αντίστοιχα αγαθά τα οποία εισάγονται στην Ελλάδα** (βλ. Πίνακας 2 – Παράρτημα II) .

Τα αγαθά αυτά διακρίνονται κυρίως σε παρασκευάσματα διατροφής (πχ ζυμαρικών), κάποια είδη σιτηρών, κρέας χοίρων, γαλακτοκομικά προϊόντα, προϊόντα αρτοποιίας, φρέσκα ή επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά καθώς επίσης σε απόβλητα τροφίμων επεξεργασμένα και προορισμένα για τροφές ζώων.

Η οικονομική κρίση και οι αδυναμίες που δημιουργήθηκαν στον τομέα της ελληνικής αγροτικής παραγωγής τα τελευταία χρόνια, φανερώνουν την μειωμένη ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας έναντι των ανεπτυγμένων χωρών της Ε.Ε. και κατά συνέπεια την αύξηση των εισαγωγών. Μπορεί η επίπτωση της ύφεσης και η συνεχιζόμενη μείωση της εγχώριας κατανάλωσης την περίοδο 2012-2013 να οδήγησε σε μια υποχώρηση των (απόλυτων) ποσοτήτων των συγκεκριμένων εισαγόμενων προϊόντων, το ποσοστό εισαγωγών τους όμως παρέμεινε σε αρκετά υψηλά επίπεδα.

Η διαπιστευμένη εξάρτηση της ελληνικής οικονομίας και αγοράς από τις ευρωπαϊκές εξαγωγές αγροτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας αποδεικνύει ότι ο αναπροσανατολισμός της ελληνικής παραγωγής στις σύγχρονες αγροδιατροφικές ανάγκες και η υπόκατάσταση των εισαγόμενων με την ενίσχυση της παραγωγής και εξαγωγής των αντίστοιχων ελληνικών αποτελεί ταυτόχρονα μια πρόκληση και έναν άμεσα εφικτό και ρεαλιστικό στόχο.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Η πρωτογενής ελληνική αγροτική παραγωγή και αγορά τροφίμων αποτελούσε και εξακολουθεί να αποτελεί κλάδο αιχμής για την ελληνική οικονομία. Με εξαίρεση, όμως, τη χρονιά 2004-2005 όπου σημειώθηκε μια σημαντική αύξηση των εξαγωγικών ελληνικών προϊόντων σε ποσοστό 25,9%, έκτοτε ο κλάδος παρουσιάζει μια στασιμότητα. Αναφορικά με τις επιδόσεις των ελληνικών αγροτικών εξαγωγών σε σχέση με τις ευρωπαϊκές, σε παγκόσμια κλίμακα, καταγράφεται **μια επουσιώδης ανισορροπία** (Πίνακας 3 – Παράρτημα II). Σε ότι αφορά την ανάλυση των εξαγωγών Ελλάδας και ΕΕ, όπως φαίνεται και από τον προαναφερθέντα πίνακα, τα κράτη-μέλη της ΕΕ επιλέγουν να εξάγουν στις τρεις(3) πρώτες κατηγορίες του συγκεκριμένου αγροτικού κλάδου (σε σύνολο 132 αγροτικών τροφίμων & προϊόντων), τα παρασκευάσματα διατροφής, άλλα σιτηρά & σιμιγδάλι καθώς και κρέας χοιροειδών. Προϊόντα τα οποία κατέχουν την όγδοη(8^η), πεντηκοστή πρώτη(51^η) και πεντηκοστή

τέταρτη(54^η) θέση αντιστοίχως στην κατάταξη των ελληνικών εξαγωγίμων προϊόντων. Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι ενώ το κριθάρι χωρίς άλεση βρίσκεται στην δέκατη τρίτη (13^η) θέση των ευρωπαϊκών αγροτικών εξαγωγών, στην κατάταξη των αντίστοιχων ελληνικών αγροτικών προϊόντων υποχωρεί, καταλαμβάνοντας την εκατοστή όγδοη (108^η) θέση.

Επεκτείνοντας την έρευνα και λαμβάνοντας υπόψη τα τριάντα(30) πρώτα εξαγωγίμα τρόφιμα και τα τριάντα(30) πρώτα εξαγωγίμα γεωργικά προϊόντα (συνολικά τα 60 πρώτα προϊόντα) της ΕΕ και της Ελλάδας, διαπιστώνεται **πως δεν υπάρχει καθόλου συμβατότητα μεταξύ των εξαγωγών τους προς τον υπόλοιπο κόσμο**. Συγκεκριμένα, έντεκα(11) από τα τριάντα(30) τρόφιμα και δεκατρία(13) από τα τριάντα(30) γεωργικά προϊόντα τα οποία εξάγονται από την ΕΕ δεν εξάγονται από την Ελλάδα και αντίστοιχα υπάρχουν έντεκα(11) τρόφιμα & δεκατρία(13) γεωργικά προϊόντα που εξάγει η Ελλάδα αλλά όχι η ΕΕ (βλ Πίνακας 4–Παράρτημα II).

Οι παρακάτω πίνακες 5A & 5B υποδεικνύουν τις κατηγορίες τροφίμων και γεωργικών προϊόντων (από τα 60 προαναφερθέντα), οι οποίες αποτελούν **από κοινού** μερίδιο των ευρωπαϊκών και ελληνικών εξαγωγών.

Πίνακας 5

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ 60 ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε. ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

5A: ΤΡΟΦΙΜΑ

Commodity	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
Food preparations, nes	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ (ΠΧ ΖΥΜΑΡΙΚΑ)
Other cheese; Curd	ΦΡΕΣΚΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΥΠΟΣΤΕΙ ΩΡΙΜΑΝΣΗ + ΤΥΡΙ ΑΠΟ ΟΡΟ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΠΗΓΜΕΝΟ ΓΑΛΑ
Bread, baked goods	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΤΟΠΟΪΙΑΣ, ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
Food waste, animal feeds	ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ
Veg. prepared, presrvd, nes	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΚΑΡΠΟΙ ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΜΕΡΗ ΦΥΤΩΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ Η' ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΕ ΞΙΔΙ Η' ΟΞΙΚΟ ΟΞΥ
Food preparations containing cocoa, n.e.s.	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΚΑΟ
Poultry, meat and offal	ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ, ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΒΡΩΣΙΜΑ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΕΪΩΝ
Sauce, seasoning, condiment	ΣΑΛΤΣΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΣΑΛΤΣΕΣ, ΑΛΕΥΡΙΑ ΣΚΟΝΕΣ (ΠΛΙΓΟΥΡΙ) ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΟΥΣΤΑΡΔΑ
Other food preparations containing cocoa, in blocks, slabs or bars, wheth	ΑΛΛΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΚΑΟ ΣΕ ΠΛΑΚΙΔΙΑ Η' ΡΑΒΔΟΥΣ ΠΑΡΑΓΕΜΙΣΜΕΝΑ
Whey, milk products nes	ΟΡΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΥΣΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
Sugar confectionery	ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
Coffee, roasted	ΚΑΦΕΣ ΚΑΒΟΥΡΔΙΣΜΕΝΟΣ
Macaroni, spaghetti and similar products (pasta), uncooked, not stuffed o	ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
Other beet, cane sugar	ΑΛΛΑ ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ Η ΖΑΧΑΡΟΚΑΛΑΜΟ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΘΑΡΗ ΣΑΚΧΑΡΟΖΗ
Milk products	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
Extracts, etc. of coffee	ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΑΤΑ ΚΑΦΕ
Juices, other than citrus	ΧΥΜΟΙ ΑΠΟ ΦΡΟΥΤΑ Η ΑΛΛΩΝ ΕΣΠΕΡΕΙΔΟΕΙΔΩΝ
Margarine, etc.	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ (ΜΕΙΓΜΑΤΑ Η ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΛΙΠΗ Η ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ, ΦΥΤΙΚΑ Κ' ΛΠ
Sausages and similar products, of meat, meat offal or blood; food prepara	ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟ ΚΡΕΑΣ

5B: ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Other wheat (including spelt) and meslin, unmilled	ΑΛΛΑ ΣΙΤΗΡΑ (ΣΙΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ ΧΩΡΙΣ ΑΛΕΣΗ)
Meat of swine	ΚΡΕΑΤΑ ΧΟΙΡΟΕΙΔΩΝ ΝΩΠΑ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ Η ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ
Fruit, fresh, dried, nes	ΦΡΟΥΤΑ ΦΡΕΣΚΑ Η ΞΕΡΑ
Oth.frsh,chl.vegetables	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΦΡΕΣΚΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ
Apples, fresh	ΜΗΛΑ ΦΡΕΣΚΑ
Fish, fresh, chilled, whole	ΨΑΡΙΑ (ΖΩΝΤΑΝΑ Η ΝΕΚΡΑ) Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ
Othermaize, unmilled	ΆΛΛΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΧΩΡΙΣ ΑΛΕΣΗ
Potatoes, fresh or chilled (not including sweet potatoes)	ΠΑΤΑΤΕΣ ΝΩΠΕΣ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΕΣ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ
Oranges, etc.	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ ΚΛΗΜΕΝΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΥΒΡΙΔΙΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ
Fruit, nuts, prsvd, ppd, nes	ΚΑΡΠΟΙ ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΜΕΡΗ ΦΥΤΩΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΕ Η ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΖΑΧΑΡΗΣ
Tomatoes, fresh or chilled	ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΦΡΕΣΚΙΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΕΣ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ
Coffee, not roasted	ΚΑΦΕΣ ΟΧΙ ΚΑΒΟΥΡΔΙΣΜΕΝΟΣ ΜΕ Η ΧΩΡΙΣ ΚΕΛΥΦΟΣ
Vegetables frozen	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ
Durumwheat, unmilled	ΣΚΛΗΡΟ ΣΙΤΑΡΙ ΧΩΡΙΣ ΑΛΕΣΗ
Edible nuts fresh, dried	ΒΡΩΣΙΜΟΥΣ ΚΑΡΠΟΥΣ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ ΓΙΑ ΕΞΟΡΥΞΗ ΛΑΔΙΟΥ
Crustaceans, frozen	ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ
Grapes, fresh or dried	ΣΤΑΦΥΛΙΑ ΦΡΕΣΚΑ Η ΞΕΡΑ

Ενδεικτικά, μερικές από αυτές τις κατηγορίες οι οποίες διαμορφώνουν τη σύνθεση τόσο των ευρωπαϊκών όσο και των ελληνικών εξαγωγών με αγορές υποδοχής τις υπόλοιπες χώρες του κόσμου, είναι :

Όσον αφορά τα Τρόφιμα : [παρασκευάσματα διατροφής (όπως ζυμαρικά-μακαρόνια και προϊόντα αρτοποιίας), προϊόντα κρεατικών (όπως πουλερικά και λουκάνικα), καφές και εκχυλίσματα καφέ, χυμοί φρούτων καθώς και γαλακτοκομικά προϊόντα (ορός γάλακτος)].

Όσον αφορά τα Γεωργικά Προϊόντα: [σιτηρά(σίτος, σκληρό σιτάρι, σιμιγδάλι και αραβόσιτο), φρούτα (πεπόνια, ροδάκινα, κεράσια , αβοκάντο , πορτοκάλια , μήλα , μανταρίνια, σταφύλια), λαχανικά (κρεμμύδια, σκόρδα, λάχανα, μαρούλια), πατάτες και τομάτες όπως επίσης φρέσκα ή κατεψυγμένα ψάρια (σολομοειδή, ρέγκες, μαλακόστρακα)].

Στον γεωργικό κλάδο λοιπόν καταγράφονται σημαντικές διαφορές μεταξύ των εξαγωγών της ΕΕ και της Ελλάδας καθώς ένα μεγάλο μερίδιο της ελληνικής αγροτικής παραγωγής δεν περιλαμβάνεται στο χάρτη της παγκόσμιας αγοράς.

Επιλεκτικές επιδοτήσεις δημιούργησαν συγκριτικό πλεονέκτημα τιμών σε ορισμένα προϊόντα, με αποτέλεσμα την αύξηση της εξειδίκευσης και τη διατήρηση της ελληνικής ανταγωνιστικότητας σε υψηλά επίπεδα μόνο για συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων. Με την επιλεκτική λοιπόν ανάπτυξη ορισμένων κλάδων φυτικής παραγωγής, καλλιέργειες όπως βαμβακιού, και ζαχαρότευτλων κινδυνεύουν να μείνουν ακαλλιέργητες. Φαινόμενο το οποίο θέτει ως επιτακτική ανάγκη την δημιουργία άμεσων συγκριτικών πλεονεκτημάτων ποιότητας στα προϊόντα εκείνα των οποίων η Ελλάδα υπολείπεται εξαγωγών.

Ακόμη, με βάση το δείγμα των 60 πρώτων αγροτικών προϊόντων υπάρχουν κατηγορίες προϊόντων που εξάγονται μόνο από την Ελλάδα ή μόνο από την ΕΕ. Οι πίνακες των επόμενων σελίδων (Πίνακας 6 & 7) δείχνουν αναλυτικά αυτές τις διαφορές.

Πίνακας 6

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ 60 ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

ΤΡΟΦΙΜΑ 2013						
TradeFlow	Reporter	Partner	Qty	TradeValue (US\$)	Commodity	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Export	Greece	World	23.577.177	51.293.717	Mixes and doughs for the preparation of bakers' wares of subgroup 048.4	ΜΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΖΥΜΑΡΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ
Export	Greece	World	101.494.593	43.778.223	Oil-cake,oilseedresidue	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΛΑΔΙΟΥ(ΕΚΤΟΣ ΑΠΌ ΚΑΤΑΚΑΘΙΑ)
Export	Greece	World	2.519.682	43.468.464	Fish (including fillets), smoked, whether or not cooked before or during	ΨΑΡΙΑ (ΤΑ ΦΙΛΕΤΑ ΚΑΠΝΙΣΤΑΗ' ΜΗ) ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ
Export	Greece	World	36.351.138	41.124.100	Jams, fruit jellies, marmalades, fruit or nut pastes as cooked preparatio	ΜΑΡΜΕΛΑΔΕΣ ΚΑΙ ΓΛΥΚΑ ΤΟΥ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ
Export	Greece	World	12.479.619	24.747.264	Vegetables provisionally preserved (e.g., by sulphur dioxide gas, in brin	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΕ ΑΛΜΗ Η ΘΕΙΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΓΙΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗ
Export	Greece	World	19.679.638	24.538.945	Homogenizedfoodpreptns	ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
Export	Greece	World	30.064.338	17.827.012	Flour of wheat or of meslin	ΑΛΕΥΡΙ ΑΠΌ ΣΙΤΗΡΑ Η ΣΙΜΗΓΔΑΛΙ
Export	Greece	World	9.710.064	12.577.333	Orangejuice	ΧΥΜΟΣ ΑΠΌ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ
Export	Greece	World	6.268.496	12.129.610	Fruit,nutsprov.preservd	ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ
Export	Greece	World	2.134.705	7.015.458	Meat and offal (other than liver) of poultry of subgroup 001.4, prepared	ΚΡΕΑΣ & ΕΝΤΟΣΘΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΌ ΣΥΚΩΤΙΑ) ΤΗΣ ΥΠΟΟΜΑΔΑΣ 001,4, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ
Export	Greece	World	6.675.318	6.883.542	Juice of any other single citrus fruit	ΧΥΜΟΙ ΑΠΌ ΑΛΛΑ ΦΡΟΥΤΑ (ΕΣΠΕΡΕΙΔΟΕΙΔΗ) Η ΛΑΧΑΝΙΚΑ

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 2013						
TradeFlow	Reporter	Partner	Qty	TradeValue (US\$)	Commodity	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
Export	Greece	World	31.031.064	53.660.195	Fruit,nuts, frozen	ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΞΗΡΟΥΣ ΚΑΡΠΟΥΣ ΚΑΤΕΨΗΓΜΕΝΑ
Export	Greece	World	69.064.980	41.846.660	Rice,milled,semi-milled	ΡΥΖΙ ΗΜΙΑΛΕΣΜΕΝΟ Η ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΓΥΑΛΙΣΜΕΝΟ
Export	Greece	World	16.150.498	33.581.628	Molluscs	ΜΑΛΑΚΙΑ
Export	Greece	World	34.071.534	31.008.566	Bananas (including plantains), fresh or dried	ΜΠΑΝΑΝΕΣ ΝΩΠΕΣ Η' ΑΠΟΞΕΡΑΜΕΝΕΣ
Export	Greece	World	3.254.047	24.426.021	Meat of sheep or goats	ΚΡΕΑΣ ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΟΕΙΔΩΝ
Export	Greece	World	2.202.354	20.033.612	Fishfillets,frsh,childd	ΦΙΛΕΤΑ ΨΑΡΙΩΝ ΝΩΠΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ ΚΑΙ ΆΛΛΗ ΣΑΡΚΑ ΨΑΡΙΩΝ ΜΕ Η ΧΩΡΙΣ ΑΛΕΣΗ
Export	Greece	World	3.528.081	12.600.077	Figs, freshordried	ΣΥΚΑ ΝΩΠΑ Η' ΑΠΟΞΕΡΑΜΕΝΑ
Export	Greece	World	1.501.749	12.049.386	Crustacea,mollc.prpdnes	ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ
Export	Greece	World	794.007	10.572.553	Fishfillets, frozen	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΕΤΑ ΨΑΡΙΩΝ ΚΑΤΕΨΗΓΜΕΝΑ
Export	Greece	World	1.743.938	10.326.351	Naturalhoney	ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΛΙ
Export	Greece	World	16.883.136	10.318.179	Rice, husked but not further prepared (cargo rice or brown rice)	ΡΥΖΙ ΑΠΟΦΛΟΙΩΜΕΝΟ ΑΛΛΑ ΌΧΙ ΑΛΛΙΩΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ
Export	Greece	World	21.883.906	8.811.404	Rice in the husk (paddy or rough rice)	ΡΥΖΙ ΜΕ ΤΟ ΦΛΟΙΟ ΤΟΥ, ΑΝΑΠΟΦΛΟΙΩΤΟ Η ΑΓΡΙΟ ΡΥΖΙ
Export	Greece	World	9.292.485	7.810.283	Oth.citrus,fresh, dried	ΑΛΛΑ ΕΣΠΕΡΕΙΔΟΕΙΔΗ ΝΩΠΑ Η ΞΕΡΑ

Πίνακας 7

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ 60 ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΕΞΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΡΟΦΙΜΑ 2013						
Trade Flow	Reporter	Partner	Qty	Trade Value (US\$)	Commodity	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Export	EU-28	World	1.033.479.388	4.171.872.980	Milkconcentratedorsweetened	ΓΑΛΑ Η' ΚΡΕΜΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΣΥΜΠΗΚΝΩΜΕΝΑ Η' ΖΑΧΑΡΟΥΧΟ
Export	EU-28	World	969.781.828	931.460.778	Vegetable,unpickledfrzn	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΕ ΞΥΔΙ
Export	EU-28	World	377.725.366	850.656.054	Cerealgrains,preprdn	ΣΠΟΡΟΙ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ Η ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ
Export	EU-28	World	1.016.056.086	822.351.542	Flr.etc.meat,fsh,an.feed	ΑΛΕΥΡΙΑ ΣΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΒΟΛΟΙ ΚΡΕΑΤΟΣ Η ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ ΚΛΠ
Export	EU-28	World	127.926.875	742.846.124	Butter and other fats and oils derived from milk	ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΛΙΠΑΡΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΓΑΛΑ
Export	EU-28	World	200.296.471	712.096.129	Cocoa powder not containing added sugar or other sweetening matter	ΣΚΟΝΗ ΚΑΚΑΟΥ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΖΑΧΑΡΗΣ
Export	EU-28	World	156.420.193	705.307.749	Fish,prepared,presrvd,nes	ΨΑΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ (ΧΑΒΙΑΡΙ ΚΑΙ ΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΑΥΤΟΥ)
Export	EU-28	World	532.429.193	667.025.095	Milkecx.concentd.sweetnd	ΓΑΛΑ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΒΟΥΤΥΡΩΜΕΝΟ ΓΑΛΑ)ΚΑΙ ΚΡΕΜΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
Export	EU-28	World	383.449.798	593.987.166	Othersugars	ΆΛΛΑ ΣΑΚΧΑΡΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΩΝ, ΛΑΚΤΟΖΗ, ΜΑΛΤΟΖΗ
Export	EU-28	World	104.861.879	550.052.525	Processed cheese, not grated or powdered	ΤΥΡΙΑ ΛΙΩΜΕΝΑ ΌΧΙ ΤΡΙΜΕΝΑ Η ΣΕ ΣΚΟΝΗ
Export	EU-28	World	113.466.822	483.196.679	Other food preparations containing cocoa, in blocks, slabs or bars weighi	ΆΛΛΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΚΑΟ ΣΕ ΜΠΑΡΕΣ Η' ΡΑΒΔΟΥΣ2 kg

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 2013						
Trade Flow	Reporter	Partner	Qty	Trade Value (US\$)	Commodity	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
Export	EU-28	World	1.073.268.384	2.101.413.794	Fish,frozenex.fillets	ΨΑΡΙΑ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΦΙΛΕΤΩΝ
Export	EU-28	World	7.242.701.119	2.000.805.875	Barley, unmilled	ΚΡΙΘΑΡΙ ΧΩΡΙΣ ΑΛΕΣΗ
Export	EU-28	World	1.144.899.892	1.796.645.550	Edibleoffal	ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΝΤΟΣΘΙΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΧΟΙΡΟΕΙΔΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΛΠ
Export	EU-28	World	2.387.502.623	1.386.579.514	Malt, whether or not roasted (including malt flour)	ΚΡΙΘΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑΣ
Export	EU-28	World	77.024	780.388.561	Equinespecies, live	ΑΛΟΓΑ ΓΑΙΔΟΥΡΙΑ ΜΟΥΛΑΡΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΖΩΝΤΑΝΑ
Export	EU-28	World	514.362	710.248.260	Bovineanimals, live	ΒΟΟΕΙΔΗ ΖΩΝΤΑΝΑ
Export	EU-28	World	1.887.124.183	530.903.511	Hay, fodder,green or dry	ΣΑΝΟ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΑΣΙΝΟ Η ΞΗΡΟ
Export	EU-28	World	145.631.072	517.459.200	Birds' eggs, in shell, fresh, preserved or cooked	ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΤΣΟΦΛΙ ΝΩΠΑ Η ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ Η ΒΡΑΣΜΕΝΑ
Export	EU-28	World	103.773.720	507.947.419	Maizeseed	ΣΠΟΡΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ
Export	EU-28	World	256.699.685	413.189.223	Poultry, live	ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΠΑΠΙΕΣ ΧΗΝΕΣ ΚΛΠ
Export	EU-28	World	77.008.227	400.816.574	Bovinemeat,frsh,chilled	ΝΩΠΑ Η' ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΚΡΕΑΤΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
Export	EU-28	World	27.174.353	318.182.380	Tea	ΤΣΑΙ
Export	EU-28	World	511.696.132	316.020.325	Legumes,dried,shelled	ΟΣΠΡΙΑ ΞΕΡΑ,ΕΙΤΕ Η' ΌΧΙ ΞΕΦΛΟΥΔΙΣΜΕΝΑ Η ΣΠΑΣΜΕΝΑ

Μελετώντας τους πίνακες προκύπτει μια ελληνική υπεροχή στην παραγωγή, επεξεργασία αλλά και εξαγωγή προϊόντων, σε ομογενοποιημένα παρασκευάσματα διατροφής ή επεξεργασμένα παρασκευάσματα φρούτων, ψαριών (φιλέτα καπνιστά) και λαχανικών, καθώς ρύζι, φυσικό μέλι, φρέσκα ή κατεψυγμένα φρούτα (μπανάνες, σύκα, λεμόνια), κρέας (προβατοειδών, αιγοειδών) και μαλάκια-μαλακόστρακα.

Αντίθετα όμως γίνεται αισθητή η απουσία της ελληνικής συμμετοχής στην εξαγωγή προϊόντων σε επεξεργασμένα και παρασκευασμένα ζάκχαρα, δημητριακά, αλεύρια, γαλακτοκομικά είδη(κρέμα γάλακτος, τυριά, βούτυρο) καθώς κριθάρι (χωρίς άλεση ή ζυθοποιίας), κρέας (βοοειδή, πουλερικά, άλογα), τσάι και όσπρια (μπιζέλια , ρεβίθια, φακές, φασόλια).

Η Ελλάδα λοιπόν σκιαγραφείται ως ο βασικός προμηθευτής για συγκεκριμένες κατηγορίες αγροτικών προϊόντων, οι οποίες συνθέτουν το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα στο εξωτερικό εμπόριο. Το συγκριτικό όμως αυτό πλεόνασμα που έχει η Ελλάδα στην παραγωγή και διάθεση αυτών των προϊόντων αντισταθμίζεται από το γεγονός ότι υπάρχουν χώρες οι οποίες παράγουν, εκμεταλλεύονται και διαθέτουν επεξεργασμένα ή μη αγροτοδιατροφικά προϊόντα στα οποία η ελληνική αγροτική παραγωγή δεν είναι καθόλου προσανατολισμένη.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Στο πλαίσιο της προσπάθειας άντλησης χρηματικών πόρων για ενίσχυση και εκσυγχρονισμό της ελληνικής γεωργίας , γεγονός που θα έχει θετικό αντίκτυπο στα κέρδη των αγροτών, σημειώνονται μερικά βασικά στοιχεία από τους κανονισμούς (ΕΕ) αρ. 1305/2013 και 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων αντιστοίχως.

Οι σημαντικότερες ενισχύσεις του **κανονισμού 1305/2013** για την αειφόρο ανάπτυξη, την βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων καθώς και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων της ελληνικής γεωργίας, είναι:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση (αρθ. 15)
- Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης(αρθ.16)
- Καθεστώτα ποιότητας ή γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα(αρθ.16)
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού(αρ.17)
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού(αρθ.17)
- Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και λήψη ενδεδειγμένων δράσεων πρόληψης(αρθ.18)
- Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων(αρθ.19)
- Εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων(αρθ.23)
- Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων(αρθ.26)
- Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών(αρθ.27)

- Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα(αρθ.28)
- Βιολογική γεωργία(αρθ.29)
- Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα(αρθ.30)
- Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα(αρθ.31)
- Ευημερία των ζώων(αρθ.33)
- Δασοπεριβαλλοντικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών(αρθ.34)
- Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών(αρθ.37)
- Ταμεία αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα(αρθ.38)
- Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος (αρθ. 39)

Η στήριξη αυτή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περιορίζεται στα ανώτατα ποσά και ποσοστά τα οποία αναγράφονται στο Παράρτημα III. Τα ποσοστά αυτά μπορούν να αυξηθούν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες για τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των θεματικών υποπρογραμμάτων που αφορούν τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού, το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτή την βιοποικιλότητα. Στην περίπτωση των νέων γεωργών και των ορεινών περιοχών, τα ανώτατα ποσοστά στήριξης μπορούν να αυξηθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα. Ωστόσο, το μέγιστο συνδυασμένο ποσοστό στήριξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 90%.

Επιπρόσθετα, οι ενδεδειγμένες ενισχύσεις του κανονισμού 1308/2013 με σκοπό την εξισορρόπηση και σταθεροποίηση των αγορών γεωργικών προϊόντων καθώς και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, είναι :

- Ενίσχυση για την ιδιωτική αποθεματοποίηση – Επιλέξιμα προϊόντα (αρθ.17)
- Ενίσχυση για την παροχή οπωροκηπευτικών, μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και προϊόντων μπανάνας στα παιδιά (αρθ.26)
- Ενίσχυση για την παροχή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων στα παιδιά(αρθ.29)
- Πρόγραμμα στήριξης του τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών(αρθ.29)
- Ενίσχυση στον τομέα των οπωροκηπευτικών – επιχειρησιακά ταμεία(αρθ.32), επιχειρησιακά προγράμματα(αρθ.33),ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή (αρθ.34), εθνική χρηματοδοτική συνδρομή (αρθ.35)
- Πρόγραμμα στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα – υποβολή προγραμμάτων στήριξης {δημοσιονομικό όριο για την Ελλάδα 23.963€ ανά έτος(αρθ.41)}, επενδύσεις στον τομέα της οινοποιίας (αρθ 50)
- Ενίσχυση στον τομέα της μελισσοκομίας – εθνικά προγράμματα και χρηματοδότηση(αρθ.55)
- Ενισχύσεις στον τομέα του Λυκίσκου – ενισχύσεις στις οργανώσεις παραγωγών(αρθ.58)
- Εθνικές ενισχύσεις που αφορούν τα προγράμματα στήριξης του τομέα του οίνου (αρθ.212)
- Εθνικές ενισχύσεις για την μελισσοκομία(αρθ.215)
- Εθνικές ενισχύσεις για την απόσταξη οίνου σε περιόδους κρίσης (αρθ. 216)
- Εθνικές ενισχύσεις για την διανομή προϊόντων σε παιδιά(αρθ.217)
- Εθνικές ενισχύσεις για τους καρπούς με κέλυφος {μέγιστο ποσό 120,75€ ανά εκτάριο ετησίως στους γεωργούς, μέγιστη ελληνική έκταση σε εκτάρια 41.100 (αρθ.218)}
- Χρήσεις του αποθεματικού για κρίσεις στον αγροτικό τομέα(αρθ.226)

ΜΕΡΟΣ II

ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Καθοδηγούμενοι από την διαπιστευμένη ανισορροπία που επικρατεί στη συμμετοχή των ελληνικών αγροτικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά καθώς και το ισχνό περιβάλλον της ελληνικής γεωργίας, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα μέτρα πολιτικής και στους τρόπους οι οποίοι πρέπει να ληφθούν με σκοπό την στήριξη των ελληνικών αγροτών. Αναλυτικότερα:

Το 26% ως ποσοστό φορολόγησης επί των κερδών μπορεί να αντιμετωπιστεί με δύο τρόπους:

1. **Μέσω υψηλότερων τζίρων**, που θα είναι το αποτέλεσμα της καταλληλότερης εξειδίκευσης της παραγωγής σε συνδυασμό με την αύξηση των εκμεταλλεύσεων και την εκτεταμένη χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων που προσφέρει η Κοινή Αγροτική Πολιτική της ΕΕ και
2. **Μέσω ενός συνόλου μέτρων**, που με λογιστικό τρόπο αυξάνει το σύνολο των δαπανών. Αυτή με τη σειρά της θα οδηγήσει στη μείωση των κερδών. Ως εκ τούτου, η επιβολή φόρων μέσω του 26% σε μειωμένα κέρδη, δίνει καλύτερα αποτελέσματα για τον αγρότη. Αρχική προϋπόθεση φυσικά για όλα τα προαναφερθέντα είναι η στοιχειώδης τήρηση λογιστικών βιβλίων. Να υπενθυμίσουμε ότι η τήρηση λογιστικών βιβλίων ήταν γνωστή στους Ολλανδούς αγρότες από το 1965.

Επικεντρώνοντας την προσοχή μας στη δεύτερη λύση σημειώνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

Η εισαγωγή μιας αμοιβής για τη σύζυγο και τα τέκνα του γεωργού μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο, ο οποίος θα οδηγήσει στην αύξηση των δαπανών. Εδώ βέβαια, τίθεται το ζήτημα της παρακράτησης των φόρων (που θα επιστραφούν ακολούθως, λόγω του αφορολογήτου) και της διαχείρισης του ζητήματος των εισφορών σε ΟΓΑ.

Ένας άλλος τρόπος με ισοδύναμο αποτέλεσμα μπορεί να συνδεθεί με **ένα σύστημα τεκμαρτών δαπανών**. Αντί λοιπόν να δίνεται μια αμοιβή (με τις σχετικές παρακρατήσεις κ.λπ.), μπορεί να εισάγεται στα λογιστικά βιβλία του αγρότη ένα σύστημα τεκμαρτών δαπανών, το ύψος του οποίου θα υπολογίζεται αρχικά από τον αριθμό των μελών της οικογένειας που θα εργάζονται στο χωράφι. Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη, για να είναι συμβατή με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, μπορεί να είναι ίση με το αγροτικό ημερομίσθιο μείον το ποσοστό της παρακράτησης του φόρου που θα υπήρχε αν αυτό αποτελούσε εισόδημα και μείον την εισφορά στον ΟΓΑ. Αυτή βέβαια η λύση θα πρέπει να συζητηθεί με την Επιτροπή της ΕΕ, καθώς μπορεί να θεωρηθεί – έστω και στην δεύτερη προσέγγισή της – ως κρατική ενίσχυση.

Στην περίπτωση των καλλιεργειών, όπου θέλουμε να δώσουμε έμφαση, **η υπό εξέταση μορφή εισοδήματος (ή τεκμαρτής δαπάνης)** θα αναφέρεται **σε όλο το δωδεκάμηνο**, ενώ εκεί όπου θέλουμε να αποτρέψουμε την παραγωγή (λόγω μη καλής προσαρμογής της στην παγκόσμια ζήτηση) το εν λόγω μέτρο θα αφορά λίγους μήνες.

Ένας επιπλέον τρόπος, που μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση των δαπανών είναι **ένα σύστημα ενισχυμένων αποσβέσεων** (από το 120 -200% της επένδυσης), που θα αφορά στον εξοπλισμό που θα αγοράσει ο αγρότης. Και αυτό όμως το μέτρο θα είναι σκόπιμο να συζητηθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς μπορεί να εκληφθεί ως κρατική ενίσχυση.

Στον **Κανονισμό 1305/2013** προβλέπεται μια **ενίσχυση κατά 15 χιλ. ευρώ σε διάρκεια τριών ετών**. Από τη στιγμή κατά την οποία δεν είναι εφικτή η καταβολή αυτής της ενίσχυσης, τότε **το ποσό των 15 χιλιάδων ευρώ (ή άλλως 5 χιλιάδων ευρώ ανά έτος)** μπορεί να θεωρηθεί **ως δαπάνη** και να προστεθεί στο σύνολο των δαπανών επηρεάζοντας **(μειώνοντας) έτσι τα κέρδη. Ή εναλλακτικά να θεωρηθεί ως φοροαπαλλαγή η οποία θα οδηγήσει στη μείωση του ετήσιου φόρου εισοδήματος.**

Τα προαναφερθέντα λοιπόν, αν προσκρούουν στους κανόνες ανταγωνιστικότητας της ΕΕ θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτά μέσω των προβλέψεων του **άρθρου 107, παρ. 3 της ΣΛΕΕ** (που αναφέρεται στις ενισχύσεις λόγω σοβαρής διαταραχής της οικονομίας του κράτους μέλους, ενισχύσεις υπέρ συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων). Οι εν λόγω ρυθμίσεις τακτοποιούνται είτε με ατομική απόφαση της Επιτροπής (άρθρο 108, παρ. 2 ΣΛΕΕ), είτε με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου, βάσει του άρθρου 108, παρ. 2, τρίτου εδαφίου ΣΛΕΕ, «κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους...».

Από την άλλη, η TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) για να τεθεί σε εφαρμογή πρέπει να επικυρωθεί από όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ. Έχοντας υπόψη αυτό, γίνεται αντιληπτό ότι δίνεται ένα πλεονέκτημα σε κάθε κράτος-μέλος, το οποίο θα αντιμετωπίσει ιδιαίτερα προβλήματα λόγω της εφαρμογής της, στο θέμα της ελεύθερης διακίνησης αγαθών ανάμεσα σε ΗΠΑ και ΕΕ, σε κάποιο τομέα της οικονομίας. Η πρακτική αυτή είναι γνωστή από τους πολυμερείς γύρους διαπραγματεύσεων (Γύρος Ουρουγουάης για την Πορτογαλία (κλωστοϋφαντουργία) και τη Γαλλία (γεωργία). Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προβλεφθεί κατ' εξαίρεση, με ένα **σύνολο ρυθμίσεων υπέρ της Ελληνικής γεωργίας στο όνομα της επικύρωσης της TTIP από το Ελληνικό Κοινοβούλιο.**

Επιπλέον, στο πλαίσιο της βελτίωσης της εξωστρέφειας, μπορεί να εισαχθεί το ακόλουθο μέτρο, το οποίο είναι απόλυτα συμβατό με τον μηχανισμό των κρατικών ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται, σύμφωνα με το **άρθρο 19 παρ. 3 του κανονισμού 651/2014, η χρηματική ενίσχυση των συμμετεχόντων σε μια διεθνής έκθεση.** Αυτή ανέρχεται στο 50% της συνολικής δαπάνης. Δεδομένου ότι ο κρατικός προϋπολογισμός δε διαθέτει τέτοιους πόρους, το εν λόγω 50% μπορεί να αφαιρεθεί από το σκέλος των δαπανών του ενδιαφερομένου γεωργού. **Ή εναλλακτικά να**

θεωρηθεί ως φοροαπαλλαγή η οποία θα οδηγήσει στη μείωση του ετήσιου φόρου εισοδήματος.

Τέλος, **το σύνολο ενδεδειγμένων φορολογικών προτάσεων** για την ενίσχυση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων συμπληρώνουν :

- Μια έκπτωση 50% στο συντελεστή φόρου εισοδήματος για νέες αγροτικές επιχειρήσεις για τα πρώτα 5 έτη της δραστηριότητάς τους, σε αγροτικές επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό όπου οι εξαγωγές υπερβαίνουν το 70% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών τους, καθώς και σε αγροτικές επιχειρήσεις που συγχωνεύονται και οργανώνονται σε συνεταιριστική μορφή ή σε ομάδες αγροτών.
- Μια απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ επί των αγροτεμαχίων που καλλιεργούνται για όσους αγρότες δηλώνουν κέρδη.
- Μια αύξηση του ορίου για την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και για την υποχρέωση τήρησης βιβλίων από τα 15.000 € στα 25.000 € κύκλο εργασιών.
- Μια δυνατότητα μεταφοράς τυχόν φορολογικής ζημιάς ακόμα και εάν ο αγρότης έχει φορολογηθεί βάσει τεκμηρίων διαβίωσης.
- Μια κατάργηση της φορολόγησης βάσει τεκμηρίων για τους κατ'επάγγελμα αγρότες. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό θα πρέπει σε μεταβατικό στάδιο θα πρέπει να προβλεφθούν χαμηλότερα τεκμήρια διαβίωσης για όσους διαβιούν σε χωριά και μικρούς οικισμούς.
- Ένας ευνοϊκός τρόπος υπολογισμού της αξίας για τον υπολογισμό των φορολογικών αποσβέσεων των ζώων που είναι για πάγια εκμετάλλευση, της αξίας των φυτειών και της αξίας των αγροτικών κτηρίων.
- Καθώς και κατάργηση της απαίτησης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Ή εναλλακτικά παρακράτηση επί αυτών για την είσπραξη επιδοτήσεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο ελληνικός αγροτικός τομέας αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση αδυναμίας προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, απώλειας συγκριτικών πλεονεκτημάτων και κατά συνέπεια μείωσης της ανταγωνιστικότητας. Η ανάλυση αυτή φανερώνει τόσο τις αδυναμίες που παρουσιάζει η ελληνική εξαγωγική δραστηριότητα για κάποιες κατηγορίες αγροτικών τροφίμων και προϊόντων όσο τις διαφορές ανάμεσα στις ευρωπαϊκές και ελληνικές εξαγωγές και εισαγωγές. Η μη συμβατότητα μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών εξαγωγών αλλά και η ελληνική υστέρηση στην παραγωγική και εξαγωγική διαδικασία επιβεβαιώνει την επιτακτική ανάγκη για επαναπροσανατολισμό της εγχώριας παραγωγής και εκμετάλλευσης του πρωτογενούς τομέα.

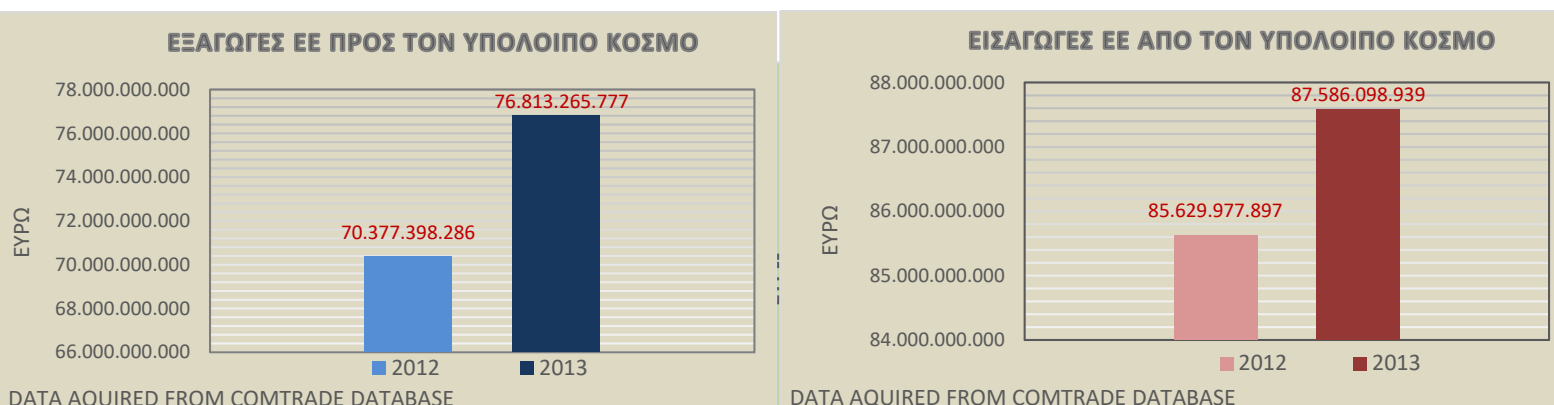
Η γεωργία όντας ένας στρατηγικός τομέας της ελληνικής οικονομίας, σε συνδιασμό με την βελτίωση της ελληνικής ανταγωνιστικότητας, την αύξηση των εξαγωγών και μείωση των εισαγωγών, αποτελεί το «κλειδί» για την αναζωπύρωση της οικονομίας.

Για αυτόν ακριβώς το λόγο, απαιτείται τόσο η ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων (άμεσα συνδεδεμένων και εξαρτημένων από τις εισαγωγές), όσο και η ενίσχυση της ελληνικής παραγωγής και εξαγωγής των συγκεκριμένων αγροδιατροφικών προϊόντων (βλ. πίνακας 7), τα οποία κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο των ευρωπαϊκών εξαγωγών αλλά δεν εξάγονται από την Ελλάδα. Παράλληλα, εξίσου απαραίτητη είναι η ενίσχυση της παραγωγής και εξαγωγής των αγαθών εκείνων που εξάγονται τόσο από την ΕΕ όσο και από την Ελλάδα (βλ. πίνακα 5) καθώς θα αφυπνίσουν την αγροτική παραγωγή και θα συνεχίσουν να συμβάλουν στην ανοδική πορεία του όγκου των ελληνικών εξαγωγών, αντικρίζοντας σε μελλοντικές ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης.

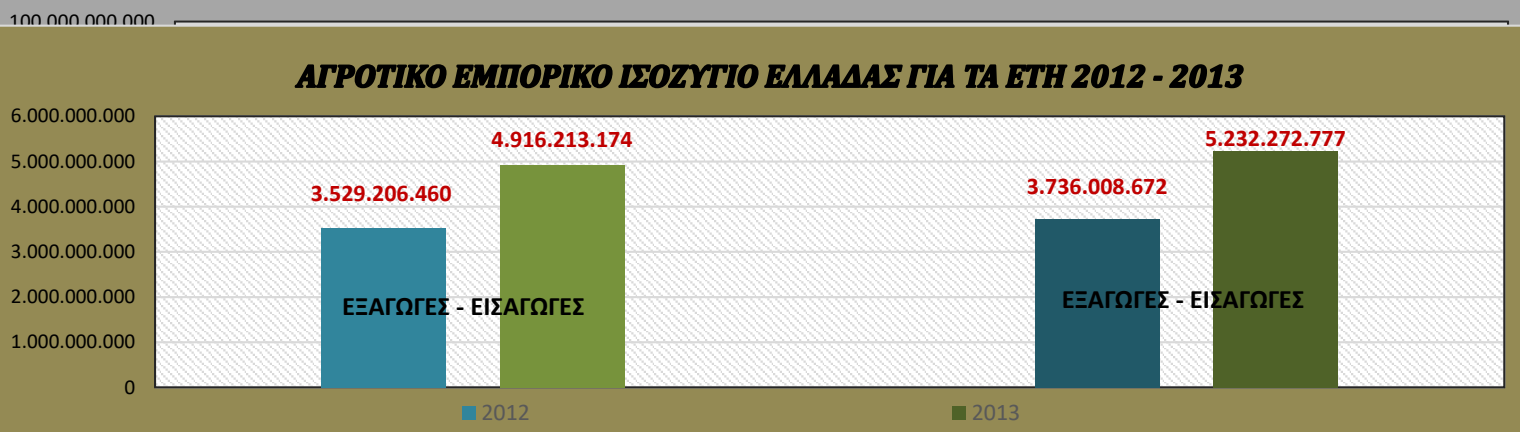
Οι εξελίξεις των τελευταίων ετών και ο περιορισμός των ενισχύσεων της ελληνικής αγροτικής παραγωγής, σε συνδυασμό με τη χαμηλή διεθνή ανταγωνιστικότητα, καθιστούν πλέον άμεση την ριζική αναδιάρθρωση της αγροτικής πολιτικής. Υπό τις υπάρχουσες συνθήκες τα καταλληλότερα μέτρα πολιτικής και η δημιουργία συγκριτικών πλεονεκτημάτων ποιότητας αποτελούν σήμερα την ορθολογική επιλογή για την βελτίωση της διεθνούς ελληνικής ανταγωνιστικότητας καθώς και για την ενίσχυση του ελληνικού αγροτικού τομέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Διάγραμμα 1

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2012 - 2013

Διάγραμμα 2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Πίνακας της πρότασης της Επιτροπής, άρθρα που τροποποιήθηκαν από το Συμβούλιο και το ΕΚ σημειώνονται σε γκρίζες σειρές

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
15 παρ. 8	Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση	1 500	ανά συμβουλή
		200 000	ανά τριετία για την κατάρτιση συμβούλων
16παρ. 2	Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης	70 %	του επιλέξιμου κόστους της δράσης
16 παρ. 4	Καθεστώτα ποιότητας ή γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα	3 000	ανά γεωργική εκμετάλλευση ετησίως
17 παρ. 3	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού		Γεωργικός τομέας
		50 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και σε όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2013 ήταν χαμηλότερο

	του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς αλλά των οποίων το κατά κεφαλή ΑΕγχΠ είναι ανώτερο του 75 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.
75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές
75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στην Κροατία για την εφαρμογή της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου (¹) εντός μέγιστης περιόδου τεσσάρων ετών από την ημερομηνία προσχώρησης δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 και του άρθρου 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας
75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες
40 %	<p>Τα ανωτέρω ποσοστά μπορούν να προσαυξηθούν κατά ακόμα 20 ποσοστιαίες μονάδες υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90 % για:</p> <ul style="list-style-type: none"> — νέους γεωργούς ως ορίζονται κατά τον παρόντα κανονισμό, ή οι οποίοι έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της αίτησης στήριξης· — συλλογικές επενδύσεις και ολοκληρωμένα έργα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών, — περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά και άλλα ειδικά μειονεκτήματα όπως αναφέρεται στο άρθρο 32, — πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ, — επενδύσεις που συνδέονται με πράξεις δυνάμει των άρθρων 28 και 29

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
			Μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων παραρτήματος Ι ΣΛΕΕ
		50 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και σε όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2013 ήταν χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς αλλά των οποίων το κατά κεφαλή ΑΕγχΠ είναι ανώτερο του 75 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους
		40 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες Τα ανωτέρω ποσοστά μπορούν να προσαυξηθούν κατά ακόμα 20 ποσοστιαίες μονάδες υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90 % για δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ ή για δράσεις που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών
17 παρ. 4	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού	100 %	Μη παραγωγικές επενδύσεις και γεωργική και δασοκομική υποδομή
18 παρ. 5	Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και λήψη ενδεδειγμένων δράσεων πρόληψης	80 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις πρόληψης που αναλαμβάνουν μεμονωμένοι γεωργοί
		100 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις πρόληψης που εκτελούν συλλογικά περισσότεροι του ενός δικαιούχοι
		100 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις αποκατάστασης αγροτικής γης και δυναμικού παραγωγής που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα
19 παρ. 6	Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	70 000	ανά νέο γεωργό δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i)
		70 000	ανά δικαιούχο δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii)
		15 000	ανά μικρή γεωργική εκμετάλλευση δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iii)
23 παρ. 3	Εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων	80 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων για την καθιέρωση αγροδασικών συστημάτων

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
26 παρ. 4	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων	65 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες του ποσού των επιλέξιμων
		75 %	επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους
		40 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες
27 παρ. 4	Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών	10 %	Ως ποσοστό της παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά τα πέντε πρώτα έτη την αναγνώριση Η στήριξη είναι φθίνουσα.
		100 000	Ανώτατο ποσό ανά έτος σε όλες τις περιπτώσεις.
28 παρ. 8	Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα	600 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ετήσιες καλλιέργειες
		900 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
		450 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις άλλες χρήσεις γης
		200 (*)	ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου («ΜΖΚ») ανά έτος για τις τοπικές φυλές ζώων που απειλούνται από εξαφάνιση για τους γεωργούς
29 παρ. 5	Βιολογική γεωργία	600 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ετήσιες καλλιέργειες
		900 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
		450 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις άλλες χρήσεις γης
30 παρ. 7	Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα	500 (*)	ανά εκτάριο ετησίως και κατ' ανώτατο όριο κατά την αρχική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη
		200 (*)	ανά εκτάριο ετησίως κατ' ανώτατο όριο για ενισχύσεις της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα
		50 (**)	ανά εκτάριο ετησίως τουλάχιστον για τις ενισχύσεις βάσει της οδηγίας πλαισίου για τα (**)
31 παρ. 3	Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	25	Ελάχιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως κατά μέσο όρο για την έκταση του δικαιούχου που λαμβάνει στήριξη
		250 (*)	Μέγιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως
		450 (*)	Μέγιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως στις ορεινές περιοχές που ορίζονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2
33 παρ. 3	Ευημερία των ζώων	500	Ανά ΜΖΚ

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
34 παρ. 3	Δασοπεριβαλλοντικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών	200 (*)	ανά εκτάριο ετησίως
37 παρ. 5	Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών	65 %	του οφειλόμενου ασφαλιστρού
38 παρ. 5	Ταμεία αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα	65 %	των επιλέξιμων δαπανών
39 παρ. 5	Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος	65 %	των επιλέξιμων δαπανών

(¹) Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1).

(*) Τα ποσά αυτά μπορούν να προσ αυξηθούν σε δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ειδικών συνθηκών οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

(**) Τα ποσά αυτά μπορούν να μειωθούν σε δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ειδικών συνθηκών οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

Σημείωση: Η ένταση της ενίσχυσης δεν θίγει τους κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.